

Regeringskansliet, Miljödepartementet

10333 Stockholm

REMISS OM STÄRKT LOKALT ÅTGÄRDSARBETE - ATT NÅ MÅLET INGEN ÖVERGÖDNING (SOU 2020:10), SVAR SENAST 2020-10-15

Er beteckning: M2020/00554/Nm

Länsstyrelsen i Kronobergs län tycker det är viktigt att denna utredning gjorts. Här följer vilka förslag Länsstyrelsen tillstyrker, avstyrker samt några korta punkter kring finansiering. Efter följer utförligare bakgrund till våra ställningstaganden samt synpunkter på förslagen. Viktigt att föra fram är att även om ett förslag tillstyrks kan det finnas synpunkter på hur förslaget ska genomföras. Länsstyrelsen lämnar inte synpunkter på de förslag som gäller havsmiljö då länet inte har någon kust.

Länsstyrelsen i Kronobergs län tillstyrker följande förslag:

- 9.1.1 Kommunerna och åtgärdsarbetet
- 9.1.2 Åtgärdssamordning mot övergödning
- 9.3.2 Etappmål om våtmarker
- 9.3.3 Undantag från strandskyddet för vissa våtmarker och dammar
- 9.5.1 Uppföljning och utvärdering av LOVA
- 9.5.2 Förstärkning av LOVA
- 9.5.3 Effektivisering inom landsbygdsprogrammet
- 9.5.4 Kompensationsåtgärder
- 9.6.1 Nya bestämmelser om miljöhänsyn för hästhållare
- 9.6.2 Utredning om möjligheten att förenkla avveckling och ändring av gamla markavvattningsföretag.

Länsstyrelsen i Kronobergs län tillstyrker delvis följande förslag med tillägg om ändring:

- 9.1.3 Stödfunktion för lokal övergödningssamordning
- 9.2 Etappmål om enskilda avlopp

Länsstyrelsen i Kronobergs län avstyrker följande förslag:

9.3.1 Etappmål om gödselanvändning

9.3.4 Undantag från de generella biotopskyddsbestämmelserna för vissa våtmarker och dammar.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har följande synpunkter på finansieringen:

- Det går inte att trycka nog på hur viktigt det är med kontinuitet och långsiktighet i finansiering av åtgärder och samordningsfunktioner för att de ska ge resultat, minst 5 års långsiktighet behövs.
- Medlen till Länsstyrelsen behöver förstärkas då förslagen kan förväntas öka behovet av administration av bidrag och uppföljning av projekt. Både Länsstyrelsen och HaV behöver finansiering för att kunna stötta samordningsfunktionerna för att nå resultat.
- Förstärk finansieringen till de kanaler som redan finns när det gäller rådgivning till jordbrukare. Sänk de krav som finns för att få vara rådgivningsmedlem i Greppa Näringen så att fler kan ta del av den viktiga rådgivningen.

LÄNSSTYRELSEN I KRONOBERGS LÄN HAR FÖLJANDE SYNPUNKTER PÅ FÖRSLAGEN

9.1.1 KOMMUNERNA OCH ÅTGÄRDSARBETET

Utredningens förslag: *Kommunerna ska ta fram lokala åtgärdsplaner för övergödningsrelaterade insatser inom de avrinningsområden som respektive kommun tillhör. Planerna ska komplettera och konkretisera vattenförvaltningens åtgärdsprogram.*

Länsstyrelsen stödjer förslaget. Vattenförvaltningens åtgärdsprogram räcker inte till för att nå konkreta åtgärder i den utsträckning som behövs. Det finns därför ett stort behov av lokala åtgärdsplaner som analyserar och utvärderar effekter av föreslagna åtgärder och som kan konkretisera vad som faktiskt är möjligt att genomföra i respektive delavrinningsområde. Däremot kommer det finnas kommuner som inte prioriterar att arbeta med lokala åtgärdsplaner och detta oavsett om det finns LOVA-bidrag eller inte. Utredningen har inte analyserat hur man ska få kommunerna att vilja ta tag i detta nya och komplicerade arbete. Det är viktigt att åtgärdsplanerna omfattar samtliga områden med övergödningsproblem, vilka pekas ut inom vattenförvaltningen och inte enbart de tätortsnära områden som kommunen har störst intresse av.

På sidan 176 i utredningen står att: *Den lokala åtgärdsplanen kan omfatta såväl de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen som de övriga åtgärder som kommunen avser att driva vid sidan av de myndighetsutövande åtgärderna.*

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att om kommunen ska få någon form av bidrag eller stöd för framtagandet av de lokala åtgärdsplanerna så ska den lokala åtgärdsplanen även omfatta övriga åtgärder vid sidan av de myndighetsutövande åtgärderna. Det är de åtgärder som går utöver de myndighetsutövande åtgärderna, som vattenförvaltningens

åtgärdsprogram inte räcker till och det är där som det lokala åtgärdsarbetet behöver stödjas.

9.1.2 ÅTGÄRDSSAMORDNING MOT ÖVERGÖDNING

Utredningens förslag: *Länsstyrelser och kommunerna i områden med övergödningssamordningsfunktion mot övergödning.*

Länsstyrelsen ställer sig positiva till förslaget. En samordningsfunktion är mycket viktigt för att komma ett steg längre för att nå övergödningssamordnare. Det är viktigt att en samordnare kan jobba väldigt lokalt och det kan därför vara lämpligt att kommunerna har denna roll. Däremot är det ingen lätt uppgift att nå resultat och samordnarna behöver mycket stöttning framförallt initialt. En del stöttning i arbetet skulle kunna utföras av länsstyrelsen om medel för detta avsätts.

Det är viktigt att en kommunal samordnare arbetar uppsökande externt och inte enbart inom de kommunala verksamheterna för att åtgärdsarbetet ska ge större resultat. Det är bra att samordnarna kan finansieras genom LOVA eller med andra medel. Utan finansiering eller annat styrmedel kommer flertalet mindre kommuner inte inrätta någon åtgärdssamordnare, särskilt i de områden där det inte är tydliga och tätortsnära övergödningssamordningsproblem.

Övergödningssamordningsproblemen sträcker sig oftast över flera kommuner i ett avrinningsområde och det är bra att samordningsfunktionen kan delas mellan kommuner, då olika kommuner är olika mycket berörda. Att ha möjlighet att ha en åtgärdssamordnare på plats i 5 år är viktigt för att kunna få kontinuitet i arbetet och många åtgärder tar tid att kunna genomföras.

Länsstyrelsen kan också ha en uppföljande roll för att se att det kommunala åtgärdsarbetet fortskrider åt rätt håll. Om Länsstyrelsen ska stötta och följa upp de kommunala samordningsfunktionerna behöver det arbetet finansieras.

9.1.3 STÖDFUNKTION FÖR LOKAL ÖVERGÖDNINGSSAMORDNING

Utredningens förslag: *Havs- och vattenmyndigheten får i uppgift att tillhandahålla en central stödfunktion för lokalt åtgärdsarbete.*

Länsstyrelsen i Kronobergs län tycker att förslaget ska ändras till att både HaV och länsstyrelserna ska ha en stöttande funktion.

Länsstyrelsen tillstyrker att HaV ska ha en central roll vad gäller att samordna hela Sveriges åtgärdsarbete bland annat genom att tillhandahålla specialanpassade utbildningar, främja erfarenhetsutbyten och hålla i en web-baserad stödfunktion.

Länsstyrelsen tycker att länsstyrelserna ska ha en stöttande och rådgivande funktion till de kommunala åtgärdssamordnarna. Att få till bra faktiska åtgärder är både svårt och komplicerat, varvid åtgärdssamordnarna behöver mycket stöd för att lyckas.

Länsstyrelserna har bättre kontakt med kommunerna än HaV och länsstyrelserna har ett lokalt perspektiv. Det ger goda förutsättningar för att vägleda och stötta en kommunal åtgärdssamordnare, något som krävs för att få till lyckade åtgärder. Det behöver avsättas medel för att länsstyrelserna ska kunna ha en sådan stöttande roll.

9.2 ETAPPMÅL OM ENSKILDA AVLOPP

Utredningens förslag: *Senast 2030 ska alla enskilda avlopp i kust och sjönära områden vara utrustade med godkänd reningsteknik.*

Länsstyrelsen i Kronobergs län stödjer förslaget med vissa invändningar. Länsstyrelsen tycker att förslaget ska ändras till att senast 2027 ska enskilda avlopp i de delavrinningsområden som pekats ut inom vattenförvaltningen vara utrustade med godkänd reningsteknik. Enskilda avlopp i övriga områden ska uppnå godkänd reningsteknik senast 2030.

Inom vattenförvaltningen pekats åtgärder kopplat till enskilda avlopp ut i de delavrinningsområde där det finns ett behov av att minska belastningen av övergödande ämnen för att nå god status. Inom vattenförvaltningen är måläret satt till 2027 inom de områden där god status inte uppnås. Vilket innebär att måläret 2030 ligger sent för att uppnå målen inom vattenförvaltningen. Många kommuner har kommit en bit på väg i deras tillsyn av avloppen och då är det viktigt att prioritera de områden där åtgärder behövs för att minska näringsämnesbelastningen. Det tar även tid från att avloppen uppnår godkänd standard till att förbättringseffekter syns i vattnen, varvid åtgärdstakten behöver påskyndas.

Enskilda avlopp utgör ett diffust läckage av näringsämnen som tillsammans påverkar vattnet. Det finns flera domar från Mark- och miljööverdomstolen (M 10805-12 och M 10800-15) som anger att det inte är för långtgående att ställa krav på att undermåliga enskilda avlopp ska åtgärdas i områden med övergödningssproblem, detta för att uppnå miljö kvalitetsnormen god status (och därmed miljömålet Ingen övergödning). Principen om att förorenaren ska betala är inte heller något konstigt vad gäller att underhålla ett enskilt avlopp. Däremot är det för vissa enskilda avlopp de fysiska förutsättningarna på platsen sådan att tekniken för att få till en bra rening blir orimligt dyrt för den enskilde, jämför med rimlighetsavvägningen i 2 kap. 7 § miljöbalken. Länsstyrelsen anser att det i betänkandet saknas en utredning om det kan finnas skäl att man för vissa enskilda avlopp ska ges möjlighet att kompensera sin påverkan på något annat sätt till exempel enligt förslag 9.5.4 om kompensationsåtgärder. Alternativt att det i dessa fall kan finnas skäl att betala ut stöd från staten till extraordinärt dyra lösningar om detta är enda möjliga lösningen. Ett sådant stöd kan inbegripas i LOVA-bidraget.

9.3.1 ETAPPMÅL OM GÖDSELANVÄNDNING

Utredningens förslag: *Minska andelen mineralgödsel av den totala gödsel användningen till 2030.*

Länsstyrelsen ställer sig tveksam till förslaget. Det saknas förslag i remissen på vilka åtgärder som skulle kunna vidtas för att målet ska nås och det framgår inte hur målet ska följas upp. Vår uppfattning är att den stallgödsel som finns sprids på åkermark för odling av grödor. Givetvis är det viktigt att alltid arbeta för ett effektivt utnyttjande av stallgödsel så att det inte används större mängder mineralgödsel än vad som behövs. Majoriteten av jordbruksföretagen har kunskap om när och hur samt vilken mängd gödsel som ska spridas för att undvika näringsförluster. När det gäller användningen av mineralgödsel i Kronobergs län är det oftast bara kväve som tillförs via mineralgödsel då länet har få renodlade växtodlingsgårdar. Behovet av fosfor tillgodoses av den stallgödsel som finns. Det går säkert att göra finjusteringar på gårdsnivå för ett bättre näringsutnyttjande men de förbättringarna tror vi sker kontinuerligt via rådgivningsinsatser genom bland annat Greppa Näringen. Många jordbruksföretag är

medlemmar i Greppa Näringen men det borde satsas ännu mer på att få med fler. Kronobergs län har många mindre jordbruk som inte kan bli rådgivningsmedlemmar i Greppa Näringen för att de inte har tillräckligt med djurenheter eller hektar jordbruksmark. För att fler ska kunna ta del av den viktiga rådgivningen behöver gränserna sänkas. Förslagen ovan kräver en trygg och långsiktig finansiering.

Etappmålet ska enligt remissen påverka innehållet i rådgivningen inom Greppa Näringen och det är bra men Länsstyrelsen anser att de rådgivningsmoduler som finns idag uppdateras kontinuerligt med fokus på att effektivt utnyttja gödsel och foder med mera. Det gör att etappmålet som föreslås inte behövs då det redan finns ett fungerande system för att nå ut med kunskap och information kring effektivt näringsutnyttjande.

I kapitlet om konsekvenser står det att jordbrukare till viss del kommer få ökade kostnader för till exempel transportkostnader då stallgödsel ska transporteras. Det saknas en analys över hur mycket det och målet i sig kommer påverka jordbruket ekonomiskt. Det är dyrt med transporter och Länsstyrelsen anser att ökade transporter går emot andra miljömål som till exempel Begränsad klimatpåverkan och Ren luft.

9.3.2 ETAPPMÅL OM VÅTMARKER

Utredningens förslag: *Öka arealen våtmarker till 2030 så att det motsvarar det behov som pekas ut i vattenförvaltningen.*

Länsstyrelsen stödjer förslaget med vissa invändningar. Anläggande av våtmarker är ofta komplext. Åtgärdstakten behöver öka men det kommer att vara svårt att uppnå det behov som pekas ut i vattenförvaltningen till 2030 (vattenförvaltningen har dock målår 2027). De marker som är strategiskt lämpliga för våtmarker ligger oftast på privata fastigheter och många är berörda av markavvattningsföretag. Därför tar det ofta lång tid från idé till faktisk våtmark. Den lokala åtgärdssamordnaren är otroligt viktiga för att öka arealen våtmarker. Att ersättning bygger på en resultatbedömning är viktigt så att våtmarker anläggs där de ger bäst effekt.

För att nå etappmålet om våtmarker är det viktigt att påskynda utredningen om markavvattningsföretag.

9.3.3 UNDANTAG FRÅN STRANDSKYDDET FÖR VISSA VÅTMARKER OCH DAMMAR

Utredningens förslag: *Ett generellt undantag från strandskyddet införs i 7 kap. 16 a § miljöbalken för våtmarker och dammar som har anlagts eller restaurerats med huvudsakligt syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön.*

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om tillägg i 7 kap. 16 a § miljöbalken eftersom det vore önskvärt att slippa göra bedömningar i varje enskilt fall då det skapar merarbete och osäkerhet för såväl myndigheter som verksamhetsutövare. Tyvärr kommer föreslagen lydelse ändå i många fall bli en bedömningsfråga utifrån formuleringen ” som har anlagts eller restaurerats med huvudsakligt syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön.” Bättre vore att endast ha lydelsen ” Förbudet i 15 § gäller inte för våtmarker och dammar som har anlagts eller restaurerats.”

Det kan tilläggas att små våtmarker ofta inte har strandskydd eftersom de är våtmarker och inte insjöar, domen F5418-13 som refereras till på s.114 säger att bedömning ska

göras i varje enskilt fall och i domen i fråga ansågs just den anlagda våtmarken inte omfattas av det generella strandskyddet. Våtmarken var 0,5 ha med 1000 m² vattenspeglar.

Om det enligt lagstiftningen kommer vara viktigt att dokumentera syftet med en våtmark eller damm så behöver detta styras upp och kvalitetssäkras. Detta då våtmarker många gånger har andra huvudsyften än näringsretention. Länsstyrelsen eller en åtgärdssamordnare skulle kunna ha en sådan kvalitetssäkringsfunktion om finansiering för detta avsätts.

9.3.4 UNDANTAG FRÅN BIOTOPSKYDDET FÖR VISSA VÅTMARKER OCH DAMMAR

Utredningens förslag: *Undantag från biotopskyddet införs i bilaga 1 till förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken för våtmarker och dammar som har anlagts eller restaurerats med huvudsakligt syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön.*

Länsstyrelsen anser det olämpligt att införa utredningens förändringsförslag vad gäller undantaget från de generella biotopskyddsbestämmelserna. Det saknas skäl och motivering till att införa ett undantag i lagstiftningen rörande biotopskyddade miljöer för våtmarker och dammar anlagda i syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön. Länsstyrelsen i Kronobergs län är positiv till förändringar som underlättar arbetet med åtgärder för att minska näringsbelastningen. Förslaget i sin nuvarande form skapar dock för många frågor kring hur det ska tolkas och hanteras i praktiken.

Det framgår inte tydligt i utredningen på vilket sätt det anses att biotopskyddet utgör ett hinder eller minskad vilja för anläggandet av våtmarker/dammar. Det som står är:

- på sida 189 att ”Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Hit räknas till exempel utbyggnader av bebyggelse och nybyggnationer.” och ”I konsekvens med att utredningen föreslår undantag från strandskyddet för våtmarker och dammar som har anlagts med syfte att minska näringsbelastningen på den lokala vattenmiljön, föreslås även att undantag görs från biotopskyddet för dessa våtmarker och dammar.” Syftet med detta är enligt utredningen att stimulera anläggandet av våtmarker och dammar.
- på sida 232 att: ”Alternativet att avstå från att förändra biotopskyddsbestämmelserna skulle medföra att förslaget om undantag från strandskydd inte får någon reell verkan, eftersom biotopskyddet skulle kvarstå som hinder.”

Ändringsförslaget tycks därmed baseras på ett felaktigt antagande att det generella biotopskyddet fungerar på samma sätt som strandskyddet och att byggnation i närheten av våtmarken/dammen skulle kräva dispens från biotopskyddsbestämmelserna. Det saknas därmed grund till ändringsförslaget.

Vad gäller enligt biotopskyddsbestämmelserna?

Det som enligt det generella biotopskyddet är förbjudet är att inom ett biotopskyddsområde bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Det är alltså åtgärder i den biotopskyddade miljön som vi talar om, inte

åtgärder utanför miljön. Att bygga ett hus i våtmarken/dammen, eller att fylla igen våtmarken/dammen skulle kräva dispens. Att däremot bygga intill eller i närheten kräver inte dispens så länge ingen del av åtgärden görs i den biotopskyddade miljön.

Åtgärder i redan biotopskyddade miljöer?

Det framgår inte av förslaget hur åtgärder i redan biotopskyddade miljöer ska hanteras. Många gånger görs åtgärder för att minska näringsbelastningen i biotopskyddade diken som löper genom jordbruksmarker.

Naturliga miljöer som återställs

Enligt utredningen kommer inte naturliga småvatten och våtmarker att träffas av undantaget och därmed kommer de inte att påverkas. Det framgår inte hur naturliga småvatten och våtmarker som ändras/återställs/återskapas i syfte att fungera som näringsfallor ska hanteras. Vid anläggande av våtmarker och dammar utnyttjas ofta redan befintliga fuktiga miljöer som fördjupas eller förstoras, hur ska dessa ursprungligen naturliga miljöerna hanteras efter en återställning/förbättring? Ska de då räknas in under den definition som utredningen föreslår ska införas och därmed förlora eventuellt skydd?

Syftet med våtmarken

Endast de våtmarker vars huvudsakliga syfte är att minska näringsbelastningen föreslås undantas från biotopskyddsbestämmelserna vilket är otydligt och kommer att bli svårt att bedöma, särskilt för tidigare anlagda våtmarker. Vi avstyrker därför ändringar som innebär att lagstiftningen är beroende av våtmarkens syfte.

9.5.1 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING AV LOVA

Utredningens förslag: *Förstärk uppföljningen av LOVA.*

Länsstyrelsen stödjer förslaget med vissa invändningar. Det är bra att LOVA-projekten följs upp och utvärderas. Ska mer uppföljning göras av projekten kommer Länsstyrelsens administration att öka, vilket också behöver finansieras.

Att utvärdera effekter av till exempel en våtmark tar flera år och det behövs finansiering för att en kvalitetssäkrad uppföljning ska kunna göras. Projekten behöver dock slututbetalas när anläggandet av våtmarken är färdig, samtidigt som det då är svårt att komma med krav på uppföljning om hela stödet är utbetalt. I de fallen är det bättre att uppföljningarna blir separata projekt.

9.5.2 FÖRSTÄRKNING AV LOVA

Utredningens förslag: *Mer statliga pengar avsätts till LOVA-åtgärder.*

Länsstyrelsen stödjer förslaget med vissa invändningar. Om förstärkningen av LOVA-bidraget ska göras måste även den andel av medlen som går till Länsstyrelsens administration och uppföljning av projekten öka.

Vi instämmer med utredningen att det behövs en långsiktighet i finansieringen, detta då flertalet övergödningsrelaterade åtgärder tar tid från idé till faktisk genomförande. Många åtgärder innefattar även tillståndsprocesser vilket gör att det tar ännu längre tid.

Det är bra att åtgärdssamordnare kan finansieras via LOVA-medel och vi bedömer att det måste till externa medel för att få kommunerna att engagera sig i att både anställa åtgärdssamordnare och ta fram åtgärdsplaner. Särskilt i alla de områden som har måttlig status utan tydlig påverkanskälla eller problemställning.

Det är viktigt att åtgärder genomförs strategiskt bra för att maximera användandet av LOVA-medlen, vilket åtgärdssamordnare kan bidra med.

9.5.3 EFFEKTIVISERING AV LANDSBYGDSPROGRAMMET

Utredningens förslag: *Jordbruksverket fortsätter arbetet med att göra ersättningarna inom landsbygdsprogrammet resultatbaserade. De övergödningsrelaterade miljöersättningarna i landsbygdsprogrammet bör i ökad utsträckning utformas så att den enskildes ersättning relateras till utsläppsminskning. Utredningens bedömning är att modellbaserade resultat ersättningar kan vara framkomlig väg.*

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att stöd och ersättningar ska vara resultatbaserade. Modeller och schabloner ger en mycket bra fingervisning av effekterna av olika åtgärder innan de har följts upp. Det är viktigt med bra beräkningsverktyg, de modeller som används behöver vara nationellt förankrade så att inte olika konsulter tyckande får styra vad gäller olika åtgärders effekt och därmed stödets storlek. Det är även av vikt att stöd och ersättningar ska vara kostnadseffektiva och lätta att administrera för både myndighet och verksamhetsutövare.

Länsstyrelsen tycker att ersättningarna ska kopplas närmare målen i vattenförvaltningen.

9.5.4 KOMPENSATIONSÅTGÄRDER

Utredningens förslag: *Ett system för ekologisk kompensation för näringsläckage utreds specifikt med syfte att inrätta ett sådant system så att det kan byggas ut gradvis.*

För att nå miljömålet ingen övergödning behöver belastningen av näringsämnen minska i de delavrinningsområden som är utpekade inom vattenförvaltningen. Inom delavrinningsområdena spelar det ingen roll vilka åtgärder som görs så länge vi når målet med att minska belastningen så att god status kan uppnås. Kompensationsåtgärder är klokt i de fall det kostar för mycket att göra åtgärden i själva verksamheten. Kompensationsåtgärder behöver dock dokumenteras vad de kompenserar för. Det behöver också till någon prövning av kompensationsåtgärder, det vill säga att verksamhetsutövaren själv inte kan besluta och godkänna en kompensationsåtgärd. Prövningen behöver till för att i många delavrinningsområden behöver alla åtgärder som är möjliga att genomföra också göras, det vill säga, allt kommer inte gå att kompensera då behoven av att minska belastningen är så stor. Kompensationsåtgärder behöver föregås av ordentliga analyser av behov, kostnader och effekt av olika åtgärder.

På sidan 202 anges att utredningen under sitt arbete diskuterat möjligheten att ställa framtida krav på skyddszoner. Skyddszoner behövs i de områden som är utpekade inom vattenförvaltningen där åtgärder behövs för att minska det diffusa läckaget av näringsämnen. Vi anser därför att denna fråga ska utredas ytterligare. Krav på skyddszoner bör ge ersättning till jordbrukare via jordbrukarstöden.

9.6.1 NYA BESTÄMMELSER OM MILJÖHÄNSYN FÖR HÄSTHÅLLARE

Utredningens förslag: *Regeringen ger Jordbruksverket i uppdrag att i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet ta fram underlag till nya bestämmelser om miljöhänsyn för hästhållare.*

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget. Den näring som finns i hästgödsel bör utnyttjas på ett bra sätt och risken för näringsläckage minskas. I uppdraget bör även ingå att titta på hur hästgödsel kan användas i jordbruket och hur hästhållare och jordbrukare skulle kunna samverka på ett bra sätt. Behöver hästgödsel med olika strömedel behandlas olika innan de går att sprida på åkermark? Det är viktigt med tydliga bestämmelser men som inte är för detaljerade. De ska vara möjliga att uppfylla som hästhållare.

9.6.2 SE ÖVER REGLERNA OM MARKAVVATTNINGSFÖRETAG

Utredningens förslag: *Regeringen bör se till att reglerna om markavvattningsföretag utreds så att förfarandet kopplat till omprövning och avveckling av markavvattningsföretag kan förenklas.*

Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning och välkomnar en utredning om möjligheten att förenkla avveckling och ändring av gamla markavvattningsföretag. Utredningen konstaterar att det ofta finns markavvattningsföretag där man önskar göra våtmarker/dammar. Det är en stor process att hitta alla delägarna i ett företag särskilt om det är många som har båtnad (nytta) av företaget. Det är också en invecklad process att ändra eller avveckla ett företag och ofta behöver alla delägarna eller styrelsen vara överens om ändringen. Detta gör att övergödningsåtgärder tar lång tid eller inte blir av alls. Ska åtgärdstakten öka finns ett stort behov av den utredning som föreslås och att den inte tar för lång tid att göra.

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Länsstyrelsen saknar en utredning kring åtgärder kopplade till näringsämnesförluster från skogsmark och skogsbruk. En utredning av övergödningsituationen i sjöarna i Växjö visar att även mycket små skogsdiken släpper betydande mängder näringsämnen och att det även krävs åtgärder där för att komma till rätta med övergödningsituationen i sjöarna. Utredningen borde därför även omfatta förslag kring lämpliga åtgärder för att minska det diffusa näringsläckaget från skogen och skogsbruket.

MEDVERKAN OCH BESLUT OM YTTRANDET

Beslut om detta yttrande har fattats av landshövding Maria Arnholm med handläggare Anna-Stina Karlsson som föredragande. I ärendet har följande personer medverkat: vattenhandläggare Elin Wallquist, naturskyddshandläggarna Ingunn Tryggvadotter och Maria Lönnqvist, handläggare av landsbygdsstöd Johan Karlson, landsbygdsdirektör Stefan Carlsson, miljödirektör Martin Sjödahl, enhetscheferna Mikael Briland, Elisabeth Ardö, Jan Grosen och Anders Meijer.

SÅ HÄR HANTERAR LÄNSSTYRELSEN PERSONUPPGIFTER

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.